

TARTALOM

BESZÁMOLÓK

A HTE 2012. január 4-i választmányi üléséről	2
A Rádiótávközlési Szakosztály 2011 őszi rendezvényeiről	2
Jövő a jelenben – A Médiaklub és a DRK közös rendezvényéről	4
Évzáró a szenioroknál	4

MEGEMLÉKEZÉS

Nekrológ – Jutasi István (1929–2011)	5
--------------------------------------	---

HÍREK

A szoftver nem úgy ingyenes...	6
Kezdődik a doménforradalom	7
11,69 millióra nőtt a mobil-előfizetők száma	8
Mobilszolgáltatást indít a Lidl	8
Az idősek is rákaptak a netezésre	9
Hatalmas lendületben a Paypal	9
Az internet menti meg a vacsoránkat	10

BESZÁMOLÓ

A HTE 2012. JANUÁR 4-i VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSÉRŐL

A január 4-i ülés első napirendi pontjában Kis Gergely, a Gazdasági Bizottság vezetőjének távollétében Nagy Péter ügyvezető igazgató tartott előzetes gazdasági áttekintést. Hiteles mérlegadatokat csak márciusban lesznek, de már érzékelhető a 2011-es év pénzügyi alakulásán a megváltozott külső környezet. A pályázatokból nyerhető bevételek fokozatosan megszűntek, ez előrevetíti, hogy a 2012-es év pénzügyi tervét már más feltételekhez igazítva kell megtervezni és csak takarékosabb módon lehet tovább működtetni az Egyesületet. Ugyanakkor a 2011-es mérlegen ez még kevéssé fog meglátszani, s ez két dolognak köszönhető. Egyrészt annak, hogy két nemzetközi szintű rendezvény (Future Internet Assembly, International Telecommunications Society konferencia) eredménye segítette a bevételi oldalon, másrészt az, hogy a bevezetett takarékosági intézkedések már éreztetik a hatásukat. Ezek nélkül igen nagy negatív eredménnyel zárják az évet.

A második napirendi pontban két munkacsoport beszámolója következett. A kereskedelmi kapcsolatok (e-kereskedelem) munkacsoport vezetője, Oláh István elmondta, hogy a témával kapcsolatos jogszabályi környezet felmérése, elemzése megtörtént. A HTE által nyújtható szolgáltatások tekintetében teljes körű felmérést nem fognak tudni elvégezni, de elhangzottak javaslatok, merre érdemes továbblépni.

A másik munkacsoport beszámolóját a hazai rendezvények munkacsoport vezetője, Heszberger Zsolt tartotta a formálódó Infokom 2012 konferencia tervezett témáiról. Mivel a konferencia szervező bizottsá-

gának az elnöke is ő lesz, így kettős szerepben ismertette a javaslatát, melyet a Választmány megvitatott. Az előzetes tervek szerint a konferencia október közepén kerül megrendezésre és három napos lesz, de csak a részletek kidolgozása után indítható a meghirdetése. A Választmány Huszty Gábor elnök úr javaslatára úgy döntött, hogy a februári Választmányi ülésre beterveztett, részletesen kidolgozott tervek alapján dönt a pontos részletekről. Ekkortól tud a HTE titkárság is intenzíven bekapcsolódni a szervezésbe.

A harmadik napirendi pontban Bartolits István főtitkár ismertette a szakmai közösségek támogatására kiírandó 2012-es pályázat részleteit. Elmondta, hogy az előző két évben jól működött pályázati rendszert javasolja 2012-ben is folytatni, mert érdemes a jól működő szakosztályokat, klubokat, területi szervezeteket támogatni. A pályázat kiírásához kérte a Választmány határozati formában történő támogatását. A határozatot a Választmány egyhangúan megszavazta. A kiírás értelmében a szakmai szervezetek 2012. február 20-ig pályázhatnak a pénzügyi támogatásra minimum 30 ezer Ft, maximum 150 ezer Ft értékhatárok között. A megpályázható összeg idén is 500 ezer Ft lesz, azonban a feltételekben annyi szigorítás történt, hogy reprezentációs célra (kávé, üdítő, szendvics stb.) csak kivételes esetben lehet a keretet igénybe venni.

A negyedik napirendi pontban a főtitkár a 2012-es választmányi ülésrendet ismertette a már látható napirendi pontokkal együtt és ehhez kért további javaslatokat a Választmány tagjaitól.

Bartolits István főtitkár

A RÁDIÓTÁVKÖZLÉSI SZAKOSZTÁLY 2011 ŐSZI RENDEZVÉNYEIRŐL

A Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület Rádiótávközlési Szakosztálya a 2011. év második felében is a megszokott havi rendszerességgel szervezett a tagság és az érdeklődő szakemberek számára rendezvényeket, előadásokat. Örömmel tapasztaltuk, hogy a korábbi évekhez képest növekvő résztvevői létszám mellett több új arccal is lehetett találkozni rendezvényeinken. A paradigmaváltásunkkal meghirdetett nyitás, a szer-teágazó témák eredményeképpen különböző érdeklődési körű kollégák számára is tudtunk érdekességet, újdonságot nyújtani.

Az évadot 2011. szeptember 26-án a Bonn Hungary Electronics telephelyén megtartott előadással egybekötött üzemlátogatással indítottuk. A „Repeaterek a TETRA rendszerben” című rendezvényünk helyszínét és apropóját az adta, hogy a BHE 100%-ban magyar tulajdonú cégeként fejleszt és szállít repeatereket és egyéb rádiófrekvenciás eszközöket, többek között a magyarországi GSM hálózatok és az EDR hálózat részére is. Az előadások alapvetően a TETRA szabvány szerinti repeaterek alkalmazási és fejlesztési témájához kapcsolódtak, de az érdeklődők az üzemlátogatás során a BHE többi tevékenységébe is bepillantást nyerhettek. Marosi Norbert (Pro-M Zrt.)

előadásában az EDR rendszerben betöltött szerepük ismertetésével, alkalmazás oldalról mutatta be a TETRA repeatereket, majd Mirk Zoltán (BHE) a fejlesztések és a típusválaszték bemutatásával a gyártó szemszögéből ismertette az eszközöket.

A rendezvény második felében a mintegy 30 fő hallgatóság több csoportban járta végig a BHE új telephelyét az EL-TECH Elektronikai Technológiai Központban, amely az elektrotechnikai területen kutatással, fejlesztéssel, gyártással, teszteléssel foglalkozó hazai vállalkozások számára nyújt lehetőséget a legmodernebb tervezési, szerelési, tesztelési lehetőségek igénybevételére.

Októberi kihelyezett rendezvényünk újabb kuriózumot kínált: a résztvevők számára betekintést engedett egy, a civilek elől elzárt helyre. Szakosztályunk szervezésében 2011. október 17-én került sor az ORFK Központi Tevékenység Irányítási Központ bemutatására az ORFK Rendőrségi Igazgatási Központ Teve utcai épületében. A jelenlévők megtudhatták, hogy a rend őreit hogyan, kik és honnan irányítják. Betekintést kaphattak a készenléti szervezetek egyikének napi életébe, megnézhatték működésüket, és természetesen a szakosztály célkitűzésének és érdeklődési körének megfelelően a rendőri tevékenység során használt technikai eszközökkel is megismerkedhettek. A bemutatón Vízvári György rendőrezredes, főosztályvezető és Péterfi Tamás rendőralezredes, osztályvezető kalauzolta az érdeklődőket, ahol a rádiókommunikáció, a hívás fogadás, illetve a különböző vizuális technikai megoldások kerültek előtérbe. A tevékenység irányító központ megtekintése után Mayer Péter alosztályvezető úr tartott előadást a bevetés irányítási tevékenység és a kapcsolódó műszaki megoldások fejlesztési és alkalmazástechnikai kérdéseiről. Az előadás végén a több mint 30 fős hallgatóságból érkezett számos kérdésre is válaszolt az előadó.

2011. november 21-én a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. Róna utcai épületében került sor a következő rendezvényünkre, amelyen Simon Gyula főosztályvezető úr, az NMHH irodavezetője tartott magas színvonalú előadást „A spektrumgazdálkodás nemzetközi tendenciái és nemzeti preferenciái” címmel. A mintegy 20 fő részvételével lezajlott rendezvényen az előadó a spektrumgazdálkodás jövőjét érintő, előremutató kérdéseivel foglalkozott. Ismertette a hazai gazdálkodás beépülését a nemzetközi egyezmények, szervezetek rendszerébe, a jövőben bevezetendő rádióspektrumot igénylő szolgáltatások bevezetésének elősegítésére a lehetséges rádiós spektrumtartomá-

nyok megteremtésének, kialakításának, felszabadításának gyakran igen bonyolult, nehéz folyamatát. A résztvevők megtudhatták, hogy a magyar szakembergárda milyen témákkal készül a 2012 év elején rendezendő WRC-12 világértékeztetle, amely a nemzetközi spektrumgazdálkodás alapvető fóruma, évekre előre meghatározza a spektrumgazdálkodási irányokat és lehetőségeket. Az előadás olyan aktuális témákkal is foglalkozott, mint a digitális hozadék és a szélessávú technológiák helyzete, valamint a hazai spektrumstratégia kérdései 2015-ig kivetítve. Az előadást nyitott légkörű beszélgetés követte, ahol a résztvevők egyes kérdések mélyebb megvitatásával segítették még több hasznos információhoz a megjelent érdeklődőket.

2011-es utolsó, szintén kihelyezett rendezvényünkre 2011. december 12-én került sor, amelyen a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság épületében működő OKF Főügyelet, MoLaRi és EDR diszpécser szolgálat, valamint a NAVINFO működése került bemutatásra. A rendezvény házigazdája Tanka László pv. alezredes, az OKF főosztályvezetője volt. Az előzetes regisztrációhoz kötött programon megjelent 24 résztvevő élmény-dús szakmai programon vehetett részt. Először az OKF Főügyelet működéséről, tevékenységéről és szervezetéről kaptak tájékoztatást a résztvevők, egy rövid vetítés keretében. Ezt követően megismerkedhettek a Főügyelet működéséhez rendelkezésre álló technikai eszközök, infokommunikációs megoldások teljes spektrumával. A felmerült kérdésekre a Főügyelet munkatársai adtak választ.

A Monitoring és Lakossági Riasztó rendszer (köznapinévén: MoLaRi) központi műszaki-felügyeletének feladatai is a megtekintett objektumban kaptak helyet. Itt a résztvevők megismerkedhettek azokkal az üzemeltetési irányelvekkel, illetve működési eljárásokkal, amelyekkel a különböző veszélyes üzemek monitorozása, illetve azok környezetében élő lakosság riasztása történhet. A NAVINFO központja a Nemzeti Közlekedési Hatóság előírásai szerint törvényi rendelkezés alapján működik, ahol Dobai Sándor úr, az RSOE elnöke fogadta a látogatókat. Részletes szakmai tájékoztatást adott a központ feladatairól, műszaki felépítéséről, majd bemutatta a rendelkezésre álló kommunikációs eszközöket. Kitért az SLDR rendszerrel megvalósított, a Duna teljes területét három-három rádiócsatornával lefedő hálózatra. Bemutatta a Balatoni-, Velencei-tavi, Fertő-tavi- és Tisza-tavi viharjelző rendszerek működtetését, valamint tájékoztatott az OKF EDR VPN általuk felügyelt műszaki tevékenységeiről.

*Marosi Norbert,
a Rádiótávközlési Szakosztály titkára*

JÖVŐ A JELENBEN: DVB-T KONTRA DVB-T2

A MÉDIAKLUB ÉS A DIGITÁLIS RÁDIÓ KÖR KÖZÖS RENDEZVÉNYÉRŐL

A tavalyi év elegáns zárásaképpen, december 14-én közös rendezvényt tartott a HTE két szakosztálya, a Médiaklub és a Digitális Rádió Kör (DRK), „DVB-T kontra DVB-T2” címmel.

Az előadásnak a BME Szélessávú Hírközlés és Vilámmosságtan Tanszéke adott otthont, az esemény rangjához méltó környezetben. A szemléltetéshez szükséges második generációs tesztadót és mérővevőt a Rohde & Schwarz, a televízió készülékeket a Panasonic, a DVB-T berendezéseket és az egyéb kiegészítő műszereket pedig a házigazda tanszéken működő Rohde & Schwarz Referencialaboratórium biztosította.

A Médiaklubot képviselő Falus László és Tormási György által moderált esemény a HVT tanszékvezetője, Dr. Nagy Lajos egyetemi docens rövid megnyitójával indult. Az előadás vezérfonalát Szombathy Csaba tanársegéd, a DRK és a Referencialaboratórium vezetője vitte, először összefoglalva a DVB-T rendszer legfőbb jellemzőit, majd – a szűkös időkorlátok szabta keretek között – ismertetve a DVB-T2 legfontosabb újdonosságait. A bemutató különlegességét az előadó egyedi stílusa fokozta, és külön kiemelendő, hogy nem egy

száraz, csupán diák vetítésére korlátozódó programban részesültünk, hanem az említett műszaki különlegességek, újítások számos elemét élőben is megtekinthettünk. Az esemény célkitűzése első látásra lehetetlen küldetésnek tűnt: egy-két órában összefoglalni olyan összetett rendszereket, mint a DVB-T és DVB-T2, szinte képtelenség. Felkészültségének és jó kommunikatív képességeinek köszönhetően az előadó szinte művészi módon oldotta meg ezt a feladatot. További érdekes színfolt volt egy fiatal kutató, szintén a R&S Referencialabor munkatársaként dolgozó Kollár Zsolt rövid, csatornakódolásról szóló „beugrója” is.

A rendezvény igen nagy sikerét nem csupán a hallgatóság nagy létszáma tükrözte – a több mint 50 résztvevő teljesen megtöltötte a helyiséget –, hanem az a tény is, hogy szinte mindenki kitarzott a bemutató végéig, annak ellenére, hogy a tervezett 2 órás időtartam végül 3 óra lett. A 2011. év méltó zárásaként tekinthetünk erre az eseményre, remélve, hogy a Médiaklub, a DRK és a szakosztályok rendezésében sok hasonlóban lesz még részünk.

Tormási György

ÉVZÁRÓ A SZENIOROKNÁL

Jó hangulatban ünnepeltek nyugdíjasaink a már hagyományosnak tekinthető, „piknik” alapon megrendezett decemberi évzáró baráti találkozón.

Elnökünk, Nemes László szívélyesen üdvözölte a szép számban megjelent kolléganőket és kollégákat. Barátian üdvözölte az újonnan megválasztott Huszty Gábor elnök urat, aki személyes megjelenésével megtisztelte Szenior Szakosztály évzáró találkozóját.

Az Elnök úr – ahogyan előtte már több alkalommal – most is kifejezte elismerését a Szenior Szakosztály több éven keresztül folytatott kiemelkedő tevékenységéhez. Rövid bemutatkozásával úgy fogalmazott, hogy a HTE életében is „új szelek fújnak” és mindannyiunk összefogásával kell megtalálnunk a leghasznosabb helyét HTE-nek az új, megváltozott körülmények között. Ehhez a Vezetőség már az elmúlt évben több területen is specifikus csoportokat szervezett. A csoportok több területen is rendelkeznek személyes kapcsolatokkal, mind a szolgáltatók, mind pedig a hazai távközlési ipar területén. Példaként említette Horváth Pál urat, aki az Egyesült Izzógyár utódja, a GE magyarországi vezetőjével kezdeményezett személyes találkozást. Mindehhez a Szenior Szakosztály egyik legak-

tívabb idős tagja, aki több szakmai területen egy életet töltött el az Egyesült Izzó újpesti gyárában, mint régi szakmai kolléga még most is kapcsolatot tart fenn az utód cég vezetőivel és ezt a kapcsolati adottságát szívesen ajánlja fel a HTE-nek.

Baráti beszélgetés folyt az Elnök úr és a Szenior tagság között, hogy a jövőben milyen legyen a HTE több mint 60 éves szaklapja, a HIRADÁSTECHNIKA, elgondolkozva azon, hogy milyen portfólióval lehetne a HTE szaklap hasznos a távközlésben tevékenykedő szakemberek, szakmai vezetők részére. Eldöntendő kérdés, hogy a lap mennyire legyen tudományos tartalmú, mennyire legyen a távközlés szélesebb szakmai területét érintő, kevésbé tudományos tájékoztató anyag, vagy még inkább az „ébredő hazai” távközlési ipar széles érdeklődési körű szakembereinek a szakmai tájékoztató anyaga. Ebben a baráti beszélgetésben azonban most is kiderült, hogy úgy, ahogy az elmúlt 60 év alatt, mint tudományos lap fenntartása látszik célszerűnek. Ezért erre a területre koncentrálni, éves szinten 3-4 angol nyelvű kiadványban kiemelhető a hazai műszaki doktorandusok elméleti munkáinak, sikereinek nemzetközi publikálása. Arról is szó

esett, hogy havi megjelenítéssel a széleskörű távközlési szakmai anyag ismertetése is cél legyen.

A szakmai beszélgetések során erősen kiemelkedett az öreg „szakik” régi vágya, a szakmai tudásuk átadásának igénye. A Szenior Szakosztály évzáró találkozásán több perspektíva is felmerült: a szakosztály idős tagjai állandó nosztalgiával tekintsenek-e vissza a régi eszközökre, vagy középpontban legyen a jövő távközlés berendezéseinek, mind újabb és újabb eszközeinek

megismerése. A hosszú baráti véleménycsere befejeztével Huszty Gábor Elnök úr, a HTE kiemelkedő szakmai tevékenységeit reprezentáló könyvvel jutalmazta meg a résztvevőket.

A 2011. év végi „piknik”-kel összekapcsolt baráti találkozás jó hangulatban ért véget, mindnyájunknak jó egészséget, kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánva búcsúztunk el egymástól.

Nemes László, Lőrincz Béla

NEKROLÓG

Jutasi István tagtársunk, kollégánk, szeretett barátunk karácsonykor, 82 éves korában elhunyt.

Villamosmérnöki diplomáját 1952-ben szerzte, majd három évig a BME Mikrohullámú Tanszékén tanársegéd volt, Klatmányi Árpád mellett félvezetőeszközök kutatásával foglalkozott. Megszerzett tudását két évig a Haditechnikai Intézetben kamatoztatta, majd 1956-tól a BHG-ban kezdett el átvitel-technikával foglalkozni, amit 1968-tól a Telefongyárban folytatott. Ebben az időszakban számos újítás és szabadalom fűződött a nevéhez. Jelentős találmánya volt Sáfár Zoltánnal közösen az üzemi beszédterhelés utánzása zajmérésekhez és a túlterhelési szint meghatározásához. Később a BK24 és BK60 átviteli berendezések kiszajú erősítőit is ő dolgozta ki. Később részt vállalt a fénytávközlés hazai bevezetésében is, de kezdettől résztvevője volt a távközlő rendszerek és berendezések megbízhatóságát vizsgáló bizottságnak, valamint az e témájú szakszótár szerkesztő bizottságának is. A szakmai eredmények elérése mellett erre az időszakra esett aktív sportpályafutása is. Versenyszerűen vitorlázott, s 1960-ban csillaghajó osztályban Telegdy Istvánnal együtt a római olimpiára is kijutott.

1971-ben a Kőolaj- és Gázipari Tervező Vállalat hírközlési osztályvezetője lett és ettől kezdve személye összekapcsolódott az olajipari távközlés fejlesztésével. 1984-ig itt tevékenykedett, s ebben az időszakban indult meg a HTE keretén belül az Energiaipari Távközlési Szemináriumok máig tartó sorozata, melynek Halász Miklós mellett az egyik fő szervezője, támogatója és előadója is volt. 1984-től 1990-ig – nyugdíjba vonulásáig – a PKI Rendszertechnikai osztályának tudományos osztályvezetőjeként az országos gerinchálózat kiépítésével, valamint az optikai rendszerekre való áttéréssel foglalkozott, de a szabályozási kérdésekben is egyre jobban elmélyült. Nyugdíjasként ugyanolyan intenzitással dolgozott tovább, mint korábban. 1990

és 1999 között a Hungária Telecom Kft, a System Consulting Kft. vezető tervezője, majd a Systel Kft. műszaki vezetője lett, majd 1999 után a Novacom Távközlési Kft. tanácsadójaként, illetve a Pantel Rt. Szenior menedzserként kamatoztatta tovább szakmai tudását. A legutóbbi időkben az Invitel szabályozási szakértőként is foglalkoztatta.

Jutasi István a HTE-nek 1964 óta tagja, az Egyesületben végzett munkájával is maradandót alkotott. Az 1976-ban indult Távközlési Klub, a Fényvezető Kör és az Energiaipari Távközlési Szemináriumok máig tartó sorának az egyik fő szervezője volt, majd

1980-tól az Energiaipari Távközlési Szakosztály elnöke lett. 1993-tól 1999-ig a Távközlési Mérnöki Minősítő Bizottság tagja volt, ahol jól fel tudta használni a rendszertechnikai átlátását és a szabályozási kérdések ismeretét. A HTE-ben végzett tevékenységéért 1983-ban és 2001-ben Puskás Tivadar díjat, 1999-ben Egyesületi Aranyjelvényt kapott. 2010 óta a HTE Elnökségének tiszteletbeli tagja.

Több publikáció és szakkönyv is fűződik a nevéhez. Cikkei a Budavox Review-ban és a Híradástechnika folyóiratban jelentek meg, „Az Internet felépítése és működése” című szakkönyvét pedig a Műszaki Kiadó jelentette meg 1997-ben. Egy fejezet társszerzője és a teljes mű lektora volt a „HTE 60 éve” könyv tekintetében is. A legutóbbi időkben is voltak szakírói elképzelései. Nagyon szerette volna összefoglalni a hazai távközlési ipar elmúlt 110 évének a történetét, egyrészt azért, hogy ezek az információk ne vesszenek el, másrészt tanulságul az ifjabb generáció, a szakma továbbvivői számára. Hozzá is kezdett ehhez a munkához, de a befejezés már nem adatott meg számára.

Ismét szegényebbek lettünk egy nagyszerű emberrel, aki még az utolsó pillanataiban is adni szeretett volna mindannyiunknak. S mi már csak annyit üzenhetünk: Nyugodj békében, Pista, nem feledünk!

Halász Miklós, Bartolits István

A SZOFTVER NEM ÚGY INGYENES...

A Magyarországi Nyílt Dokumentum Formátum Szövetség ([ODFA Magyarország](#)) üdvözlí a kormány nyílt, nemzetközi szabványú dokumentumok befogadását előíró [kormányhatározatot](#), ami szerint minden közigazgatási szervnek be kell tudnia fogadnia bármilyen nyílt formátumban érkező dokumentumot. Szerintük az intézkedéssel közelebb kerültünk a platformfüggetlen, egységes és olcsóbb dokumentumformátumhoz, ez pedig megkönnyíti a különböző szervezetek együttműködését. Az ODFÁ értelmezése szerint a kormány fő célja az elmúlt nyolc év pozitív diszkriminációjának felszámolása, nem pedig az, hogy „a felhasználó ne hogy megismerje a Microsoft Office-t”.

Az átállás nem lesz azonnali, hiszen a határozat nem arról szól, hogy mostantól mindenkinek LibreOffice-t vagy OpenOffice-t kell használnia a jól megszokott Microsoft Office helyett, csak azt írja elő, hogy mindegyik minisztériumnak kezelnie kell, ha nyílt forrású formátumban kap valamit. Ez megoldható Microsoft-termékekkel is, viszont az új beszerzéseknél előnyben kell részesíteni az olcsóbb megoldásokat, mert a minisztérium csak speciális esetben ad támogatást a drágább szoftverekhez.

Ehhez kapcsolódóan fontos tisztázni: a nyílt szoftver nem feltétlenül ingyenes, illetve nem úgy. Egy lefordíthatatlan angol szófordulat szerint a szoftver „free” as in „free speech,” not as in „free beer”: azaz a szoftver nem ingyenes, mint az ingyen sör, hanem szabad mint a beszéd – a free angolul egyaránt jelent ingyent és szabadot is. Illúzió, hogy létezik teljesen ingyenes megoldás: a szabadon hozzáférhető szoftverekhez – vállalati szinten legalábbis – szükséges valamilyen támogatás, amiért pedig fizetni kell.

Gazdasági kényszer és információszabadság

A határozat megjelenése valószínűleg összefügg azzal, hogy a kormányzat bejelentette: jelenlegi formájában megszüntetik az oktatásban a Microsoftot monopolhelyzetbe hozó, legalább 12 milliárdos TisztaSzoftver programot. Ennek köszönhetően várhatóan az oktatásban is egyre többen fognak ODF formátummal dolgozni. A lépés gazdasági kényszer is, hiszen az eddig programok megszüntetésével milliárdokat spórolhatnak.

Információszabadság – egyre többet halljuk ezt a szót, de kevesen tudják, mit jelent, hangzott el a sajtótájékoztató egyik fontos mondanivalójaként. Röviden összefoglalva arról van szó, hogy biztosítani kell a hozzáférhetőséget a különböző információkhoz. Ezt sokféleképpen lehet akadályozni, ennek egyik módja

a technika – ez ellen is hasznos lehet a kormányzat lépése, hiszen a szabványos dokumentumokhoz bárki, sokféle szoftverrel hozzáférhet.

Emellett az ODFÁ szerint a nyílt dokumentumformátum 2012-ben elért oda, ahol az internet tart: kétszen áll egy szabad, nyílt forrású megoldás, ami semlegességével támogatja az innovációt – ahogy például az interneten is bárki létrehozhat és terjeszthet weblapokat, vagy különböző szoftvereket.

Formátumháború

A kormány által kiadott jogi szöveg csak azt mondja ki, hogy nyílt forrású, szabványos dokumentumformátumot kell használni. Ez elviekben nem jelenti automatikusan az ODFÁ Magyarország által is támogatott ODF formátumot: a Microsoft is elkészítette saját, nyílt formátumát az [OOXML-t](#). Ez a szabvány ugyan rendelkezik egy 7200 oldalas specifikációval, de a gyakorlatban csak egy megvalósítása létezik, a Microsoft termékeiben. Arról ma is tart a vita, hogy emiatt ez a formátum mennyire nyílt. Az ODFÁ szerint elképzelhető, hogy a megvalósítást különböző szabadalmak nehezítenék, tehát az ilyen szoftverek elkészítőinek lehet, hogy szabadalmi díjat kellene fizetniük. Ezzel szemben az ODF-et több szoftverfejlesztő cég is implementálta, többek között maga a Microsoft is. Az ODF esetében biztos, hogy semmilyen szabadalom nem áll a megvalósíthatóság útjába.

Európában sincs megegyezés ebben a kérdésben, igaz a legtöbb országban valamivel tisztább a helyzet, mint itthon. Összességében nincs egyértelmű döntés az OOXML és az ODF között, de az egyes országok, intézmények általában vagy az egyik, vagy a másik mellett teszik le a voksukat, szemben az itthoni kormányhatározat megengedő szövegével. Az ilyen, nem tiszta helyzetek pedig mindig azzal a kockázattal járnak, hogy a későbbiekben visszafordul az egész folyamat.

Hol fogjuk megtanulni?

Bár most a hivatalokról van szó, egyértelmű, hogy ez csak az első lépése a szabad szoftverekre váltás folyamatának. Érdekes kérdés viszont, hogy hol fogják megtanulni a felhasználók a nyílt forrású dokumentumkezelők használatát. Az iskolában egyelőre biztos nem: egyszerűen nincs a tantervben, és bár a tankönyvek nem szoftver-specifikusak, a tanárok túlterheltek, így nem valószínű, hogy áttérnének bármire a jól megszokottól.

Az ODFÁ Magyarország tapasztalati alapján az iskolai tanítást az is nehezíti, hogy sok iskola a

tankönyveken spórol, sok helyen nem is használnak ilyen segédeszközt az informatika tanításához – ettől pedig a leadott anyag szubjektívvé válik, ami a gyakorlatban a Microsoft szoftverek további érvényesülését eredményezheti.

Vannak már tapasztalatok

A kormányhatározat megjelenése előtt is lehetősége volt a hivataloknak a váltásra. A mostani határozat hatálya alá nem tartozó bíróságok például már tíz éve bekezdtek az átállásba. Az ODFA sajtótájékoztatóján Laky Norbert, a Fővárosi Bíróság Informatikai Főosztályának igazgatója elmondta, hogy a fő baj nem a multinacionális cégekkel van: a legnagyobb probléma a kompatibilitás. Egy olyan intézménynek, mint a bíróság, fel kell készülnie arra, hogy a dokumentumai akár 50 év múlva is olvashatóak legyenek. Ráadásul a bíróságoknak mindent be kell fogadni, akármilyen dokumentumot is kapnak, legyen a forrás egy másik hivatal, egy biztonsági kamera felvétele, vagy egy ügyvéd telefonján rögzített beszélgetés – ezért is foglalkoznak régóta nyílt szabványokkal.

A bíróságokon már tíz éve kiderült, hogy az akkori rendszer finanszírozhatatlan. Első lépésként a Kispesti Bíróságot állították át az OpenOffice elődjének számító StarOffice-ra. Azóta országosan is jó eredményeket értek el, az intézményeknek már a 60 százaléka valamilyen nyílt forrású megoldást használja.

Mi lenne, ha nem lenne szabványos a benzin? – tette fel a kérdést Kajdi Tibor, a XVIII. Kerület tisztviselője, aki részt vett a hivatal nyílt szoftverekre való átállításában. Nyilván problémák lennének, ahogy már most is vannak a különböző dokumentumokkal, hiszen egyes esetekben még a Microsoft termékei sem

kompatibilisek egymással. Véleménye szerint az átállást már kevés géppel is el lehet kezdeni, ez pedig azonnali költségcsökkentést eredményez. Érdekes kérdés, hogy a kormányhatározat után ki fog küldeni ilyen dokumentumokat – szankciók ugyanis egyelőre nincsenek.

A háború csak most kezdődik

Az ODFA szerint, ha az oktatást nem számítják, az átállás egy éven belül megtérül. Ritkán merül fel a kérdés, hogy mennyibe kerül a váltás a felhasználóknak. Mivel általában ingyenesen hozzáférhető szoftverekről van szó, otthon pedig kevesen tartanak a jellemzően legtöbb gondot okozó, makrókkal megspékelt Excel-táblázatokat, a megfelelő válasz az, hogy szinte semmibe. Fel lehet tenni viszont a kérdés máshogy is: mennyibe kerül a maradás a felhasználóknak? Elvileg ahhoz, hogy valaki otthon megfelelően kezeljen például egy hivataltól kapott .doc formátumú dokumentumot, meg kell vásárolnia a Microsoft Office-t. Ezzel szemben, ha a közigazgatás nyílt szabványra áll át, otthon is használhatunk majd ingyenes szoftvereket, még akkor is, ha épp egy hivattal levelezünk.

Az új helyzet miatt az ODFA az eddigi terjesztésről a monitorozásra tenné a hangsúlyt, mivel a kormányhatározat szerint csak indokolt esetben lehet majd a drágább terméket beszerezni, a nyílt forrás előnyeinek további promóciójára egyelőre nincs szükség, viszont arra könnyedén találnak majd indokot az intézmények, hogy mégis a drágább termékeket válasszák. Ezért az ODFA a továbbiakban figyelni fogja, hogy valós indokok állnak-e az ilyen döntések mögött. Forrás: index.hu

KEZDŐDIK A DOMÉNFORRADALOM

Január 12-től megnyílt a lehetőség a szabadon választható, ráadásul nem csak latin betűs felsőszintű domének regisztrálására. Az internetes címetek felügyelő ICANN a végzések tavaly elhatározott felszabadítását az internet történetének egyik legjelentősebb változásának tartja, kritikusai szerint az új rendszer megtöbbszörözi a visszaélésekre kínáló lehetőséget.

Felsőszintű doménnek (gTLD) azokat a végzéseket nevezzük, amit az internetes címekben többnyire az utolsó pont után találhatunk. Ilyen a .com, .org, .gov vagy .museum (bár ide tartoznak, külön kategóriát alkotnak az országcódok, mint a Magyarországnak járó .hu). Ezeknek a végzéseknek a száma ma korlátozott. 1985-ben mindössze hat gTLD létezett, és bár

az ICANN, többnyire egy-egy érdekcsoport lobbijának engedve, időről időre engedélyezte egy-egy újabb végződés felvételét, ma is csak 22 regisztrálható.

A szervezet által tavaly nyáron elhatározott módosítás felszabadítja a végzéseket, amelyek majdnem olyan szabadon választhatók lesznek – 64 karakter hosszúságig –, mint az ezek alá bejegyzett internetes címek. Holnaptól olyan domének lesznek regisztrálhatók, mint például .budapest, .tablet, vagy .racpontyfejfollel. Peter Dengate Thrush, az ICANN igazgatótanácsának volt elnöke a BBC-nek azt mondta: a nevek felszabadítása régóta esedékes volt, és ma már senki sem tervezne egy olyan doménnév rendszert több milliárd felhasználó számára, amilyennel 1985-ban elindult a rendszer.

Elméletben bármely betűkombináció regisztrálható lesz végződésként, de mivel a regisztrációs díj jó néhány tízezer, cégek esetében akár 185 ezer dollárra is rúghat, elsősorban szervezetek és nem magánszemélyek rohamára számítanak. Egy, a BBC által megkérdezett regisztrátor szerint a teljes procedura költsége megközelítheti a félmillió dollárt, a magasra tett belépési küszöb így a végződésekkel üzletelő spekulánsok távoltartására is szolgál. Ugyanakkor több nonprofit szervezet jelezte: emiatt nem fogják tudni a csalók elől megszerezni a neveiket. Decemberben az ENSZ, az IMF és további 26 nemzetközi intézmény kérte a hozzájuk tartozó végződések védelmét az ICANN-tól.

Az új domének iránt nagy az érdeklődés, elsősorban a kiskereskedelemben és a pénzügyi szektorban érdekelt vállalatok aktívak. De jó néhány város, többek között New York és Berlin is lobbizott már évek óta saját doménért, most előttük is megnyílik a lehetőség. 2010 őszén egy budapesti domén bejegyzését célzó mozgalom is indult dotbud néven, de erről azóta nem lehetett hallani, weboldala sem elérhető már. Az egyes kérelmeket az ICANN egyedileg bírálja el; az azonos betűkombinációt igénylőknek és a védjegytulajdonosoknak pedig biztosítanak lehetőséget a vitarendezésre.

A gTLD-k felszabadítását az ICANN már 2008-ban elhatározta, az eredeti elképzelések szerint az új nevek regisztrációja már 2009 második negyedévében megindulhatott volna. Ám, mint hamar kiderült, a folyamat összetettségét a szervezet alábecsülte, és a felmerülő problémák és kérdések miatt sokkal hosszabb előkészítő munkára volt szükség, mint tervezték. A regisztráció a mostani ütemterv szerint az eredeti céldátumhoz képest közel három év késéssel kezdődik meg, az újonnan regisztrált végződések pedig leghamarabb 2012 végén válhatnak elérhetővé az interneten.

Forrás: index.hu

11,69 MILLIÓRA NŐTT A MOBIL-ELŐFIZETŐK SZÁMA

Decemberben 47 ezerrel növekedett a három mobilszolgáltató előfizetőinek száma. A forgalmat generáló ügyfelek száma az előző hónapoz képest több mint 112 ezerrel, 11,1 millióra nőtt, az előfizetők összesen 11,69 millióan vannak. A közlemény szerint 2011 decemberében a hívásfogadásra alkalmas kártyák száma alapján 100 főre 117,35 SIM-kártya jutott – közölte a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság.

A hívásfogadásra alkalmas kártyák száma alapján a T-Mobile részesedése 45,04%, a Vodafone-é 22,99, míg a Telenor-é 31,97% volt. December végére a Vodafone piaci részesedése az előző havi 22,59-ről 22,62 százalékra, a T-Mobile-é 45,38-ról 45,40 százalékra emelkedett, míg a Telenor-é 32,03-ról 31,98 százalékra csökkent.

Forrás: NMHH

MOBILSZOLGÁLTATÁST INDÍT A LIDL

Elsőként [a Vodafone jelentette be](#), hogy egy kereskedelmi láncsal összefogva új mobilszolgáltatót indít. A Tesco Mobile valódi virtuális mobilszolgáltató lesz, amit a Vodafone és a Tesco 50-50 százalékos tulajdonú vegyesvállalata működtet majd és saját előhívószáma is lesz. A Magyar Telekom azonban váratlanul megelőzte őket, és a Lidl áruházláncsal már február 1-én piacra dobja a Blue Mobile márkanéven árult előfizetéseket.

A Blue Mobile kínálatában önálló SIM-kártyák és készülékkel együtt árult csomagok is lesznek, mindegyik előre fizetett (prepaid) konstrukcióban. A

diszkontlánc alap- és közepkategóriás mobilokat árul majd, de ha lesz rá igény, akkor csúcskategóriás modelleket is felvesz a kínálatába. Átalánydíjas tarifák lesznek, havidíj és hűségnyilatkozat nélkül.

Nem teljesen tapasztalatlan a Lidl a mobilszolgáltatás területén, Németországban már régóta jelen van ebben az iparágban Lidl Mobile néven. Ott a Telefonica (O2) viszonteladói partnereként árul feltöltőkártyás csomagokat, amikkel hang- és adatszolgáltatást is kínál az ügyfeleinek.

Forrás: index.hu

AZ IDŐSEK IS RÁKAPTAK A NETEZÉSRE

Szinte mindegyik fiatal rendszeresen internetezik, és körükben nem nagyon tud nőni a penetráció, ugyanakkor az idősök közül egyre többen ülnek a böngésző elé, és ebben a korosztályban még bőven van növekedési potenciál.

Magyarországon körülbelül 4,5 millió internetező volt 2011 harmadik negyedévében a 15-69 éves lakosság körében, vagyis az internetpenetráció elérte a 61 százalékot. A netezés gyakorisága is nőtt, a naponta internetező 15-69 évesek száma eléri a 3 milliót – derül ki az NRC piackutató cég által közzétett felmérésből.

Az összes korosztályban dinamikusan nőtt az internethasználat, de az idős, 50 és 69 év közöttiek körében több mint másfélszeres volt a bővülés az elmúlt három évben. Ennek a korosztálynak még csupán a harmada böngész a világhálót, de az elmúlt évek ta-

pasztalata azt mutatja, hogy jelentős a növekedési potenciál. Ugyanakkor a legfiatalabb korosztály lassan kezdi elérni a telítettségi szintet; a 15-24 évesek körében tízből kilencen neteznek. A kereskedelmi szempontból legfontosabb, 18-49 éves szegmens háromnegyede elérhető az interneten. A fiatalabb, vagy magasabb státuszú alcsoportban még ennél is magasabb a penetráció szintje. Az NRC mérései alapján a heti rendszerességgel internetezők 24 százaléka mobilhálózatra csatlakozó lappal is csatlakoznak az internetre. Folyamatosan nő azok aránya is, akik a mobiljukkal neteznek. Jelenleg a heti internetezők 20 százaléka böngész a webet a mobilján legalább alkalmanként. Összességében az internetezők 33 százaléka használ valamilyen mobilinternet-elérést.

Forrás: index.hu

Legalább havonta internetezik *

15-69 éves lakosság (N= 7 394 306)

* A tendenciának ellentmondó kisebb kilengések egyetlen esetben sem haladják meg a statisztikai hibahatárt.

HATALMAS LENDÜLETBEN A PAYPAL

Sosem látott méreteket öltött a mobilfizetés népszerűsége. John Donahoe, az Ebay ügyvezetője a CES-en azt nyilatkozta, hogy a Paypal 2012-ben hétmilliárd dollárnyi, mobilszközökről kezdeményezett pénzmozgásra számít.

A cég a tavalyi forgalmat 1,5 milliárd dollárra becsülte, ehhez képest 4 milliárdos bevétellel zártak. Hogy dinamikusan fejlődő piacról beszélhetünk, azt az is mutatja, hogy 2009-ben ez az összeg csak 141 millió dollár volt, de két éve már 750 millióra nőtt. A vállalat vezetője szerint a növekedés a telefonokra optimalizált fizetési megoldásoknak köszönhető.

Jelenleg több mint 17 millió Paypal-felhasználó használja a mobilját online átutalásokra – 2011-ben ez a szám még csak 8 millió volt. Az IBM felmérése szerint az amerikai táblagép-tulajdonosoknak is már 75 százaléka használja vásárlásra a készülékét. A Paypal szerint a kiskereskedők száma jelentősen emelkedett a mobil kereskedelemben. Olyan vállalatok is bevezették a mobilfizetést, mint a Starbucks, vagy a Pizza Express. Ezekben a boltokban a mobil segítségével a fogyasztók vonalkódok beszkenyelése után fizethetnek, így nem szükséges sorban állniuk a kasszánál.

Forrás: index.hu

AZ INTERNET MENTI MEG A VACSORÁNKAT

A CES-en ugyan kevesebb háztartási gépet mutatnak be, mint a berlini IFA-n, ahol még fritőzzel zsonglórködő séfek is fellépnek, de Vegasból sem hiányoztak a legjobb újítások. Dél-Korea lesz a vezető az intelligens háztartási eszközök piacán?

Hálózatba kapcsolt társadalomban élünk – mondta Hans Vestberg, az Ericsson vezérigazgatója a CES-en megtartott beszédében, amiben nem volt semmi meglepő, mert ez a megjegyzés gyakran elhangzik a távközlési vásárokon. Csakhogy az üzenet egészen másképp hangzik a CES-en, ahol nem bázisállomások és antennák sorakoznak a standokon, hanem háztartási eszközök. Vegasban találkoznak a kereskedők a gyártókkal, akik élő demókban mutatják be, hogy miként valósul meg a távközlési szakértők víziója.

Bár a hálózatról mindenkinek a tévé, a telefon és a tablet jut eszébe, az internet ma már a hűtőt, a mosógépet és a porszívót is elérte. Ennek a trendnek az élén a két leghíresebb dél-koreai vállalat áll, az LG és Samsung. Nincs még egy olyan vállalat a világon, amelynek olyan széles termékpalettája lenne, mint ennek az ázsiai párosnak, akik egyre ügyesebben használják ki ezt az előnyüket. Egy Apple vagy egy Nokia csak akkor jut egyről a kettőre, ha meggyőző más vállalatokat arról, hogy építsenek kommunikációs modult a gépeikbe. Ezzel szemben az LG és a Samsung egyszerűen csak legyártják maguknak a gépeket, és elkészítik a szükséges szoftvereket.

Ki kell dobni a salátát

Mitől ilyen rohadt büdös ez a hűtő? – teszi fel a kérdést a huszadik század háziasszonya, majd boszszankodva lel rá a sajtos doboz mögé beszorult túróra. Jól jött volna a szombati sütihez, ha időben előke-rül. Mindkét gyártónak van megoldása a problémára, a Samsung wifis hűtőjének prototípusában kézzel kell megadni a betett termék lejáratási idejét, és a rendszer szól, ha valamit nemsokára ki kell dobni. Ez igényel némi extra munkát, de nem nagy áldozat, ha cserébe nem kell kéthetente kisuvickolni a berohadt hűtőt.

A Samsung dolgozik azon, hogy a frigóval tudjunk ételt rendelni, és már letölthetünk recepteket az Epicurious nevű portálról, jegyzeteket írhatunk, híreket olvashatunk, és beköthetjük a családi Google Naptárat is. A hűtő a többi géppel is tud kommunikálni, a segítségével ellenőrizni lehet a mosógép és a szárító működését. Csak azt nem értem, hogy miért a hűtő közepén helyezték el a kijelzőt. Akinek ez pont szemmagasságban van, az egészen biztosan nem éri el a frigó felső polcait.

Persze nem csak a frigó lehet az irányítóközpont. A Samsung bemutatott egy AllShare Control nevű szoftvert, amivel a Samsung tévén beütemezett felvételeket, az önjáró robotporszívót, valamint a mosó- és szárítógépet irányíthatjuk. Távrolról megállítható, elindítható és időzíthető a mosás, és arról is értesítést kérhetünk, hogy lejárt egy program, mehetünk a ruhákért. Ez különösen hasznos lehet olyan lakóházakban, ahol több családra jut egy közös alagsori mosókonyha.

Nyomokban mogyorót is

Az LG egy okostelefonon futó alkalmazással nyújtja a legnagyobb segítséget a háztartásoknak. A Smart Manager nevű programmal a felhasználó bármikor megnézheti, mi van a hűtőjében, így elkerülhetők a felesleges vásárlások. Ha váratlanul bejelentkezett egy vendég vacsorára, pillanatok alatt ellenőrizhetjük az otthoni készleteinket, és hazafelé menet megvehetjük a hiányzó összetevőket.

A program a felhasználó egészségére is ügyel, az életkora és súlya alapján receptet ajánl, és ételallergia esetén is figyelmeztet a veszélyre. Az LG hűtője a sütővel ápol szoros kapcsolatot, a kiválasztott recept alapján automatikusan beprogramozza a sütő hőmérsékletét. Az LG hűtőjének hanggal is megmondható, hogy milyen ételt helyeztünk be, és a berendezés saját maga kitalálja, hogy mikor jár le a szavatossága.

Az LG-nek egy intelligens hibaelhárító módszere is van, amivel a vállalat szakértői távolból kommunikálhatnak az eszközzel, hátha rájönnek a probléma okára. Ennek a jelenlegi verziója olyan, mint a tíz évvel ezelőtti betárcsázós modemek, amik pittyegve-berregve léptek fel az internetre, de ez esetben a hibaüzenetet közvetítik a hangjelek. Az új modellekben viszont már ezek az adatok is wifin jutnak el a szervizbe.

Nagyon jó ezek az új funkciók, mert végre nemcsak rádobnak egy kijelzőt a hűtőre, hogy „nesze böngésszetek!”, inkább megpróbálnak értelmes szolgáltatásokat a rendszerbe építeni. Ehhez a fejlődéshez talán arra is szükség volt, hogy elterjedjenek az okostelefonok, és megjelenjenek a táblagépek, amelyek a méretük miatt nagyszerű otthoni vezérlőközponttá válhatnak. Már csak azt nem tudjuk, hogy ezek az új gépek mikor kerülnek a boltokba.

Vissza a tévéhez

Éppen amikor a háztartási gépeket kerestem fel a Samsung standjánál, sikerült belecsöppennem egy tévés előadásba, ami arról szólt, hogy az AllShare Play segítségével miként tudjuk összekötni az eszközeinket. Feltéve persze, hogy azokon a Samsung lo-

gója van. Nagyon jól rámutattak arra, hogy milyen hihetetlen kapcsolat épül ki az eszközök között, és egyáltalán nem látszott a demót levezénylő páros, hogy nehézkes lenne a kütyük használata.

Egy Galaxy Note táblagép segítségével értek el olyan fájlokat, amiket egy AllShare szoftvert futtató laptop merevlemezén tároltak. Ezek a videók és zenék nemcsak a Note tableten játszhatók le, hanem arról átsugározhatók egy közelben lévő Samsung tévére is. A táblagépnek és a tévének ugyanazon a helyi hálózaton kell lenni, hogy működjön ez a multimédiás átjátszás. Az újdonság az, hogy a fájlokat tároló laptop bárholnan rácsatlakozhat az internetre.

A Samsung előadói azt játszották el, hogy egyikük megérkezik a barátja házába, és a tablet segítségével lejátszik egy videót, amit nem kellett korábban átmásolnia sem pendrive-ra, sem a mobiljára, hanem egyenesen az otthoni gépéről futtatta.

A bemutató elgondolkodtatott, hogy mindehhez vajon milyen internetelés szükséges. Dél-Koreában nem lehet gond, mert ott a száz megabit általánosan elterjedt. Az sem meglepő, hogy a jó infrastruktúrával ellátott országban ilyen ötletekkel állnak elő. Arra viszont kíváncsi vagyok, hogy egy átlagos magyar sávszélesség milyen felhasználói élményt biztosít.

Forrás: index.hu

Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület

Budapest V., Kossuth Lajos tér 6-8. IV. 422.

Levélcím: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6-8.

Felelős szerkesztő: **MÁTÉ MÁRIA**

Megjelenik: elektronikusan

Telefon: 353-1027

Telefax: 353-0451

E-mail: info@hte.hu

Honlap: <http://www.hte.hu>

Lapzártá: minden hónap 3-a

Kapják: HTE tagokon keresztül az infokommunikációs szakma képviselői

Tartalma: HTE rendezvények, összegzések az infokommunikációs szektor híreiről

Hirdetés: megjelenési lehetőség cégeknek, non-profit szervezeteknek